

sedan blivit personnamn, jfr Yngvarr kveisa, Björn eitrkveisa, Guðbrandr kúla, Blöðru-Svartr hos Finnur Jónsson, *Tilnavne i den isl. oldlitteratur*, s. 232 f.

Ristningen **prunt** hör till fsv. *Thronð*, som i yngre fsv. är uppvisat från Uppl. och Norrland och säkert är sing. till folknamnet isl. *þróndir*, *þróndr* 'tronder', ags. *þrōwendas*.

Översättning: Bolde och Ulv reste dessa stenar efter Trond och Farulv, sina bröder.

167. Skänninge kyrka.

Pl. LVI. Fig. 2 (B. 874).

Litteratur: B. 874; L. 1659; W. 173.

För denna runsten synes B. 874 vara den enda kunskapskällan, och där anges dess plats vara i kyrkan, och teckningen visar, att runstenen varit en kalksten med ornerad mitt och inskriften längs kanterna.

Enligt gravstensskalan i B. 874 har det avbildade stycket varit 1,95 m långt och dess största bredd 88 cm.

L. 1659 läser inskriften sålunda:

—...nsi...m...l:is anskrle:svin...in Guþ...a—

varvid prickarna beteckna runor, som antingen finnas stympade i B. 874 eller antagas på grund av avståndet; **nsi** och **i** uti **in** utgöra ock gissning.

L. 1659 läser otvivelaktigt runorna i rätt ordning, varemot W. 173 börjar med **anskrle**. Teckningen i B. 874 måste delvis vara felaktig, mången streck, som betecknats som ristning, har på annat sätt tillkommit.

Följande återställelse av inskriften synes mig åtminstone tänkbar. L. 1659 **si** torde vara början av **ki[arua]**, det föregående **n** alltså **t** i **[le]t**. L. 1659 **m...l**: har varit **kubl**:, följt av **[p]is[i]**. Runorna **† † an** böra då vara prep. *at* och äro alltså grundligt fellästa, varpå **skrle** utgör den avlidnes namn, som kan ha varit *Skule* eller *Skulle*; båda formerna upptagas av Lundgren; **skrle** vore alltså felläsning för **skula*. Det följande **suin** bör då vara felläsning för **sun**, följt av **sin**, varav **n** finnes i B. 874. Sedan har den vanliga önskan: Gud hjälpe hans ande! inletts med **guþ**.

Inskriftens fonetiska transskription kan alltså förmodas vara:

— læt giarva kumbl þæssi æftir Skula sun sinn. Guð —.

Översättning: N. N. lät göra detta minnesmärke efter Skule, sin son. Gud hjälpe hans ande!

168. Skänninge, hospitalsmuren.

Pl. LVI. Fig. 3 (B. 877).

Litteratur: B. 877; L. 1177; W. 175.

B. 877, enda källan för kunskapen om denna runsten, anger dess plats vara »I Spitals muren».

Enligt runstensskalan i Bautil har runstenen varit c. 1,47 m hög, 0,79 m bred vid foten. Ämnet har säkerligen varit granit.

Flera runor i följd äro i B. 877 blott stavar, vilka här skola betecknas med **i** men delvis måste hava haft bistavar. Även andra av runorna torde vara fellästa.

Inskriften är enligt B. 877:

ᚱ : þᚢᚱᚢᚢᚢ : ᚱᚱᚱ × ᚱᚱᚱᚱᚱᚱᚱᚱ : ᚱᚱᚱᚱᚱᚱ : ᚱᚱᚱᚱᚱ

Translitteration:

u : þluktl : iii × iiiiᚱᚱᚱᚱ : eirþan : þirᚱ

Det förefaller, som om en avslutad inskrift icke skulle rymmas på denna runsten, kanske dess inskrift utgör en fortsättning av den på Ög. 63 Vistena.

Någon säker tydning kan icke givas.

R. 5 **k**, 7 **i** äro vänderunor; måhända även sista runan, så att **þirᚱ** är *þēra* 'deras'. Inskriften synes för övrigt vara av samma hemlighetsfulla beskaffenhet som Ög. 63 Vistena, vilken ristningen liknar till sin anordning. Männe inskriftens r. 1 **u** betecknar 'och', r. 2—7 kunna utgöra namnet **þurktl** *þorkatill*, 15—19 **þinsi** 'denna', 20—25 **harþan** 'hård'? R. 8—14 utgjorde då objektet till verbet i den föregående inskriften och bestämdes av adj. 20—25.

169. Gistads forna kyrka, Skärkinds hd.

Pl. LVI. Fig. 4 (teckning av P. A. Säve).

Litteratur: W. 59; P. A. Säve, *ATS. I*, s. 72; *Reseber.* 1861, s. 29, teckning av runristningen.

Om runstenen meddelar P. A. Säve: »Vid kyrkans rifning (i Mars 1861) fanns i n.v. hörnet af hennes grund en runsten, omkring 4 alnar 12 tum (2,66 m) lång, 1 aln 12 tum (88 cm) i fyrkant, med omkring 2 alnar (1,18 m) lång lättläst runskrift; men stenen vardt sönderslagen, 'apterad', finhuggen och i skilda delar inlagd i grunden af det nya tornets båda vestra hörn.»

Enligt P. A. Säves teckning har inskriften varit: **kai**[**r**] ⁵**raisti** ¹⁰**s**[**t**] — **fti** uppenbarligen: *Gēr rēsti stēn (æ)fti(r)*, ehuru bistavarna fattas på **r** i **kai**[**r**] och **t** i **s**[**t**ain]. Endast inskriftens början var alltså i behåll.

Översättning: Ger reste stenen . . . efter

170. Ösby, Gårdeby sn, Skärkinds hd.

Pl. LVII. Fig. 1.

Litteratur: L. 1124; W. 57; P. A. Säve, *ATS. 2*, s. 85; C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1876, V, s. 43, teckn., utdrag av H. Hildebrand, *VHAA. månadsblad*, 1877, s. 444; Stephens, *Old. north. Run. Mon.* III, 68; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 16, teckn.

L. 1124 anger stenens fyndort som »Ösby (Wallby)» och meddelar: »Stenen har legat så djupt i jorden, att man plöjt öfver honom; blef upptagen mellan åren 1800—1812»,